

ROBERT OPPENHEIMER

1904. április 22-én született Robert Oppenheimer amerikai elméleti fizikus, az atombomba előállításának irányítója.

Teljes nevén Julius Robert Oppenheimer New Yorkban, német bevándorlók gyermekeként látta meg a napvilágot. Tanulmányait a Harvard Egyetemen végezte, de nem kizárólag fizikával és kémiával foglalkozott, könnyen ment neki a nyelvtanulás és érdeklődött a keleti filozófia iránt is. Az egyetemi évei után több nagy, Nobel-díjas kutatóval dolgozott együtt, pl. Ernest Rutherforddal vagy J.J. Thomsonnal a Cambridge-i Egyetem Cavendish Laboratóriumában, illetve Max Born meghívására Göttingen városában Niels Bohrral és Paul Dirac-kal is találkozhatott.

Max Born vezetésével és segítségével írta meg a doktori disszertációját, és közös fogalmazták meg az elektronok mozgására vonatkozó „Born-Oppenheimer közelítés”-t. (Az atommag mozgását annyival lassabbnak tekintik az elektronokénál, hogy az elektronok mozgásának számításakor az atommag rögzített helyzetűnek vehető).

Oppenheimert főleg a kvantumfizika és a relativitáselmélet területén végzett kutatásokat. Miután Albert Einstein, Szilárd Leóval együtt kifejezte aggodalmát a lehetséges német atombombával kapcsolatban, elkezdett az U-238 és a radioaktív U-235 szétválasztásával foglalkozni.

Amikor 1942-ben az atomfegyver kifejlesztésére irányuló Manhattan-tervet elindították, a Los Alamos-i kutatóintézet élére Oppenheimert nevezték ki. 1945. július 16-án robbantották fel az első atombombát az Új Mexikó területén található Alamogordóban. A kísérleti robbantást követően az új fegyvert élesben is bevetették Japán ellen, 1945. augusztus 6-án Hirosimát és 9-én pedig Nagaszakit érte atomtámadás, körülbelül 300 ezer ember halálát okozva. A történetek után Oppenheimer lemondott posztjáról, és később még a hidrogénbomba létrehozása ellen is fellépett. Az 1950-es években az amerikai katonai hírszerzés kommunista kapcsolatokkal vádolta meg, melyet sikerült ugyan tisztázni, mégis elveszítette az állását a Princetoni Egyetemen, és az Atomenergia Bizottság tanácsadó testületéből is menesztették.

Tudományos pályájának végén a tudomány és a társadalom viszonyát elemezte, illetve elméleti kutatásokkal foglalkozott. Munkája elismeréseként megkapta az USA Energiaügyi Minisztériumának díját, az Enrico Fermi díjat 1963-ban. A kitüntetést Johnson elnöktől vehette át, aki ezzel hivatalosan is rehabilitálta őt.

Egy évvel a nyugdíjba vonulása után, 1967. február 18-án torokrákban halt meg.

Források:

<http://mult-kor.hu/cikk.php?id=16489>

<http://www.atomicarchive.com/Bios/Oppenheimer.shtml>

<http://tudosnaptar.kfki.hu/localhost/egyen.php?namenev=oppenheimer&nev5=Oppenheimer,+Robert>

<http://index.hu/nagykep/2015/07/16/trinity/>

<http://www.matud.iif.hu/01sze/jeki.html>

Összeállította: Hajduk Zsófia

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN